

Tandvård för papperslösa-vad säger den nya lagen?

Gunilla Klingberg

gunilla.klingberg@tandlakarforbundet.se

Sveriges Tandläkarförbund

Munnen tillhör kroppen

- Viktigt för hälsa och livskvalitet
- Patientsäker vård
- Evidensbaserad vård
- Gäller alla patienter!

Sveriges Tandläkarförbund

Tandvårdens organisation

- Fri tandvård upp till och med 19 år ålders
 - Landstinget huvudman, men fritt vårdval
 - VGR fritt till och med 23 år
- Vuxna betalar själva betydande del
 - Tandvårdsstödet – allmänt tandvårdsbidrag; högkostnadsskydd
- Särskilda grupper
 - Tandvård inom ramen för hälso- och sjukvårdens högkostnadsskydd

Sveriges Tandläkarförbund

Barn och ungdom

- FNs barnkonvention
- 18 års dagen
- Samma vård som andra jämnåriga
 - Kallas till tandvården
 - Fullständig tandvård utan kostnad
 - Omfattas av preventionsprogram
- VGR till och med 23 år
 - kostnadsfri omedelbar tandvård
 - tandvård som inte kan vänta

Sveriges Tandläkarförbund

Två lagar

- **Lag (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl.**
- **Lag (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd**

Sveriges Tandläkarförbund

2013:407

Du är här: Startsidan / Dokument & lagar / Lagar / Svensk författningssamling / Lag (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd

▼ Lagar

Svensk
författningssamling

► Förslag

► Utskotten och EU-nämnden

► Frågor och anmälningar

► Utredningar

► Kamraren

► EU

Svensk författningssamling 2013:407

Det kan förekomma fel i författningstexterna, och bilagor kan saknas. Kontrollera därför alltid mot den tryckta versionen.

Lag (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd

Lyssna | Dela | Skriv ut

SFS nr: 2013:407

Departement/myndighet: Socialdepartementet

Utfärdad: 2013-05-30

Tryckt version: pdf, utan ändringar (Lagrummet)

Ändringsregister: SFSR (Lagrummet)

Källa: Regeringskansliet / Lagrummet

/Träder i kraft I:2013-07-01/

Sveriges Tandläkarförbund

2013:407

- **5 §** Denna lag omfattar utlänningar som vistas i Sverige utan stöd av myndighetsbeslut eller författning. Lagen omfattar dock inte utlänningar vars vistelse i Sverige är avsedd att vara tillfällig.

Sveriges Tandläkarförbund

2013:407; Vårdens omfattning

- **6 §** Ett landsting ska erbjuda sådana utlänningar som avses i 5 § och som inte har fyllt 18 år vård i samma omfattning som erbjuds dem som är bosatta inom landstinget.
- **7 §** Ett landsting ska erbjuda sådana utlänningar som avses i 5 § och som har fyllt 18 år
 1. vård som inte kan anstå,
 2. mödrahälsovård,
 3. vård vid abort, och
 4. preventivmedelsrådgivning.
- **8 §** Ett landsting får erbjuda utlänningar som har fyllt 18 år och som omfattas av denna lag vård utöver vad som följer av 7 §.

Sveriges Tandläkarförbund

Vad är vård som ej kan anstå

- För asylsökande mfl – ”definition”
 - Akuta tillstånd, smärta
 - Infektioner
 - Temporära ersättningar
 - ”Vid akuta fall med pulpaskada eller osteit bör lämpligheten av rotbehandling eller extraktion prövas varvid indikationerna för extraktion vidgas. Därvid bör hänsyn tas till inte bara tandens värde från funktionell och estetisk synpunkt utan även till den våldsökandes bttstatus i övrigt.”

Sveriges Tandläkarförbund

Vård som ej kan anstå

- Går inte att definiera!
- Ska inte definieras!

Sveriges Tandläkarförbund

Den nya lagen

Tandvårdsenheten VGR

Sveriges Tandläkarförbund

Den nya lagen

► Särskilt Tandvårdsstöd
► För vårdgivare – om barn och Unga Vuxna
► För dig mellan 3 och 23 år
► Utomlänsvård
► Vuxentandvård
► Asylsökande – tandvård
Missnöjd med din tandvård?
► Tandvård – nu och i framtiden
Länkar
► Kontakta oss gärna

Du kan också läsa om den fria tandvården för barn och tonåringar samt för unga vuxna – och se vilka tandläkare du kan välja bland. Under rubriken Vuxentandvård får du kortfattad information om det Allmänna Tandvårdsstödet för alla vuxna. Och du som är intresserad av hur tandvården styrs och planeras i Västra Götaland, ska klicka på "Tandvården – nu och i framtiden".

Tandvårdskliniker hittar du i menyn under rubriken För dig mellan 3 och 23 år.

Hälsö- och sjukvårdsnämndernas kansli

Kansliet ansvarar för avtalen med vårdgivarna angående barntandvård och frågor kring Uppsökande Verksamhet. Detta gör att vårdgivare kan ha olika kanaler angående tandvårdsfrågor.

De fyra kontoren finns i Borås, Göteborg, Mariestad och Uddevalla. De ger service åt Regionens 12 hälso- och sjukvårdsnämnder (HSN).

Tandvårdsenheten i Västra Götalandsregionen

Tandvårdsenheten är en sammanhållande enhet för övergripande tandvårdsfrågor inom Västra Götaland och ansvarar för strategi och långsiktiga frågor. Vi administrerar även Särskilt Tandvårdsstöd för personer i vissa utsatta grupper som behöver tandvård till samma kostnad som för övrig hälso- och sjukvård.

► [Läs mer om utveckling och planering](#)

kansli

Vårdgivare kan göra
e-begäran om FHB
snabbt och enkelt!

Fri tandvård
till och med det år
du fyller 23 år.
Gäller från 2013.

Ändrade regler
om tandvård för
asylsökande och
gömda flyktingar

Sveriges Tandläkarförbund

Tandvård för asylsökande med flera

Landsting och regioner ska erbjuda en god tandvård till alla som är bosatta i Sverige. Omedelbar tandvård ska även ges till den som befinner sig här utan att vara bosatt i landet.

Skyldigheten för landsting och regioner att ge vård anges i:

- Hälso- och sjukvårdslag (1982:763)
- Lag (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl.
- Tandvårdslag (1985:125)
- Lag (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga

Sveriges Tandläkarförbund

Förhandsbedömning

Tandvårdsenheten bedömer:

- Om patienten är berättigad till tandvård för asylsökande och personer som vistas i Sverige utan tillstånd oavsett ålder.
- Om den föreslagna behandlingen är lämplig utifrån asyltidens/vistelsetidens längd och patientens behov. Vård som kräver långvariga behandlingstider och inte är av akut karaktär bör inte påbörjas när ett avbrytande kan få negativa följder för en asylsökande person som inte tillåts stanna i Sverige.
- Om det begärda priset är skäligt. [Tandvårdsenhetens Ersättningslista för Särskilt Tandvårdsstöd](#) gäller.

Behandling ska förhandsbedömas i följande fall:

- **All tidsdebitering** – oavsett den beräknade kostnaden.
- **Behandling som beräknas kosta mer än 8 000 kronor per patient, kalenderår och vårdgivare.**
- **Omfattande tandvård till barn som inte fyllt 18 år ska alltid förhandsbedömas.** Här avses exempelvis tandreglering (ortodonti) och behandling med käkbensförankrad tandersättning (implantat).
- **Rotbehandling** av tänder bakom 6:or.

Sveriges Tandläkarförbund

Yrkesetik

- Människovärdesprincipen
- Varje tandläkare ska ge den vård en patient behöver oavsett juridisk status
- Regelverk som gör det lätt att fullgöra sin gärning – trygghet även för personalen

Sveriges Tandläkarförbund

Dilemma barn- och ungdom

- Hur säkerställer vi att alla barn och ungdomar nås av tandvården; kallas etc?
- Hur mår barn och ungdomar som lever gömda?
 - Skyldighet att företräda barnen, ex SOL och anmälningsskyldighet, socialtjänsten tvungna att vid förfrågan uppge adress

Sveriges Tandläkarförbund

Dilemma – vuxna

- Asylsökande rätt till akuttandvård – LMA kort
 - Betalar 50 kr
 - Definition av akuttandvård
- Papperslösa – rätt till vård som inte kan anstå

Sveriges Tandläkarförbund

Kunskap?

- Det saknas samlad kunskap om
 - Vårdbehov
 - Utförd vård
 - Vilka söker vård och varför
 - Vilka söker inte vård och hur mår de
 - Tandvårdens kompetens att möta individerna
 - Rutiner

Sveriges Tandläkarförbund

Vårdbehov

- Uppdämt vårdbehov hos vissa
- Akuta besvär
 - Tandvärk
 - Tappade fyllningar
 - Värk från käkleder och tuggmuskulatur
- Rädsla när söker tandvård
 - Att bli röjd
 - Tandvårdsrädsla, flashbacks tortyr

Sveriges Tandläkarförbund

Tandvårdens utmaningar

- Rutiner på alla mottagningar – trygg miljö
- Certifieringskrav?
- Information – personal och patienter
- Nå ut till alla barn
- Kunskap/kartläggning tandhälsa och vårdbehov
- Ekonomisk ersättning
- Både offentlig och privat vårdgivare

Sveriges Tandläkarförbund